

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Як протидіяти кібернасиллю?

Як підтримувати дітей?

Доктор Юлія Барлінська
Доктор Анна Черпка
Факультет психології
Варшавського
університету

UNIWERSYTET
WARSZAWSKI

WYDZIAŁ NAUK
EKONOMICZNYCH

Що ви дізнаєтесь?

1. Що таке кібернасилля?
2. Як розмовляти з дитиною, яка повідомила про кібернасилля?
3. Чого бояться діти в розмовах з дорослими на тему кібернасилля?
4. Що робити для надання дитині ефективної підтримки, коли вона повідомляє про випадки кібернасилля з боку однолітків?
5. Куди звертатися по допомогу, якщо ситуація виходить за рамки наших можливостей?

Структура зустрічі

1. Моя спроба відповіді на запитання
2. Перелік рекомендацій — переважно в контексті інтервенції
3. Запрошення генерувати власні ідеї — переважно в контексті профілактики для власної дитини

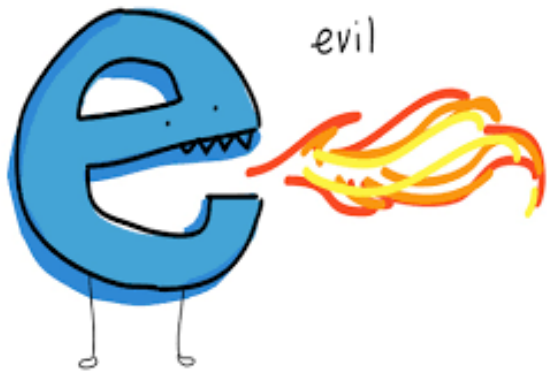
Що таке
віртуальне
ДИТИНСТВО?

фільм

«Якби хтось забрав
мій смартфон, це
було б так,
ніби забрали
частину мого тіла»
Кася, 12 років.

1. Що таке
кібернасилля?

Що таке кібернасилля?

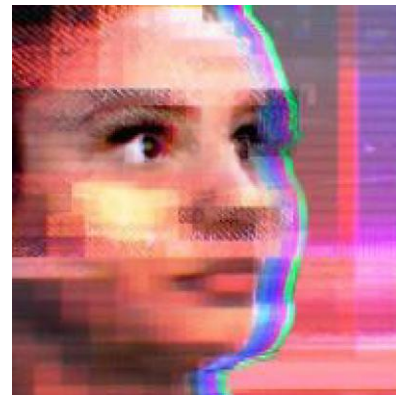
- ▶ Широкий спектр антисоціальної поведінки з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, що здійснюється злочинцями або свідками
- ▶ Форма онлайн-агресії однолітків , пов'язана з негативними психологічними та медичними наслідками для її жертв, а також для інших учасників інциденту

Що таке кібернасилля?

Моноліт чи ні?

Нові форми

Хто страждає від кібернасилля?

Моноліт чи ні?

Ролі в кібернасиллі

Що таке кібернасилля? — точка зору батьків

Кібернасилля широко розповсюджене (85 %)

Що таке кібернасилля?

- ▶ Кібернасилля відбувається у віртуальному просторі, тому часто, впливаючи на дітей, воно залишається непоміченим дорослими

Що таке кібернасилля?

- ▶ Це негативне явище, руйнівне за наслідками
  - ▶ завдає страждань жертвам
  - ▶ вивчення неналежних моделей поведінки правопорушників
  - ▶ нечуйність до шкоди у свідків

Що таке кібернасилля?

- ▶ Найчастіше і найлегше дітям звертатися до дорослих, коли вони є **свідками**, а не винуватцями чи жертвами таких інцидентів.

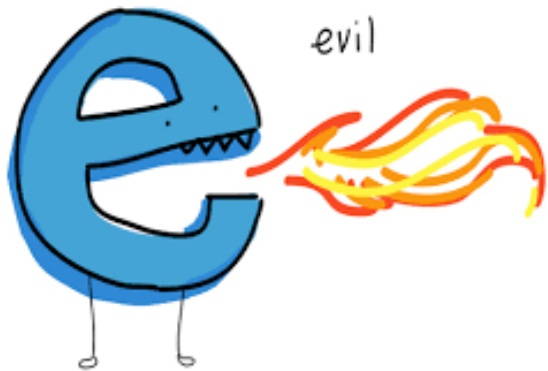

ЧАС ДЛЯ ВАШИХ ІДЕЙ ☺

Як пояснити
власній дитині,
що таке
кібернасилля?
— МОЄ ВЛАСНЕ
ВИЗНАЧЕННЯ

2. Як розмовляти з дитиною, яка повідомила про кібернасилля?

Як розмовляти з дитиною, коли вона повідомила про кібернасилля?

- ▶ Вислухайте дитину та поясніть їй, що таке кібернасилля
- ▶ Розкажіть, що на кібернасилля потрібно реагувати, і цінують чуйність вашої дитини до болю інших людей
- ▶ Поінформуйте дитину про рішення та кроки, які ви збираєтесь зробити
- ▶ Якщо після вашої підтримки дитина продовжує відчувати наслідки насильства, зверніться до служби психологічної допомоги або зателефонуйте за номером **800 100 100** — для батьків та вчителів з питань дитячої безпеки

Будьте другом дитини

- ▶ Не «анулюйте» емоції дитини — допоможіть їй назвати і прийняти свої емоції, наприклад: «Я бачу, що ти боїшся того, що станеться далі, якщо ми повідомимо про це».
- ▶ Не кажіть «не переймайся» — такими словами ми забираємо у дитини право на власний спосіб переживання того, що щойно сталося, ми заперечуємо її емоції (тобто «анулюємо»).
- ▶ Допоміжні тексти «Я бачу, що тобі важко це пережити», «Ти маєш право злитися на те, що з тобою так повелися», «Ти можеш бути засмучений цією ситуацією» (прийняття емоцій)
- ▶ «Не дивно, що ти відчуваєш сум і тривогу, якщо на твого друга напали» (посилення емоцій).
- ▶ Пошукайте разом «плюси всієї цієї ситуації» — зараз важко, але чи є щось позитивне для тебе в ситуації, що склалася? А, може, буде? Як тобі здається? (зміна мислення щодо пережитого)

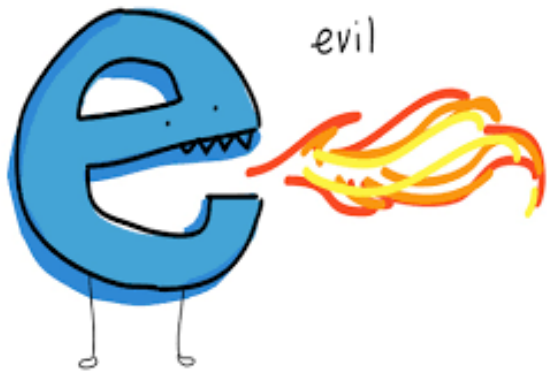
Якість СТОСУНКІВ З БАТЬКАМИ (Боулбі, 2007)

- ▶ Контакт
- ▶ Уважність
- ▶ Готовність до взаємодії
- ▶ Здатність і бажання зрозуміти точку зору дитини
- ▶ Занурення у шари власного досвіду, щоб мати змогу допомогти дитині знайти сенс у її переживаннях.

Каталог запитань про повсякденне життя онлайн

ЧАС ДЛЯ ВАШИХ ІДЕЙ ☺

3. Чого бояться діти, розмовляючи з дорослими про кібернасилля?

Чого бояться діти, розмовляючи з дорослими про кібернасилля:

нерозуміння,
висміювання та
звинувачень в
ситуації, що
склалася

того, що їх
вважатимуть
хуліганом або
підбурником до
агресії

ізоляції від групи
ровесників

погіршення
ситуації, якщо в неї
втрутиться хтось із
дорослих

Чого діти
бояться?
Нерозуміння

Чому діти це роблять?

Відмінний означає
дивний

Чому діти це роблять?

- ▶ Відмінний означає сильний

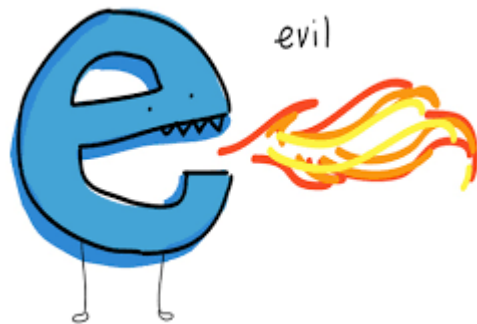

ЧАС ДЛЯ ВАШИХ ІДЕЙ ☺

Що може
викликати опір
у моєї дитини
при спілкуванні
зі мною у
складних для
неї ситуаціях?

4. Що робити для надання дитині ефективної підтримки, коли вона повідомляє про випадки кібернасилля з боку однолітків?

Реагуйте разом — у групі ви сильніші

- ▶ Спільно визначте найкращу стратегію подолання ситуації, наприклад, повідомлення адміністратору служби, звернення до школи чи батьків дітей, онлайн чи офлайн підтримка жертви тощо.
- ▶ Захистіть свою дитину, активно підтримуючи її у реагуванні на кібернасилля — реагування на насильство не завжди передбачає позитивну реакцію з боку інших.

Спільні стратегії

Поговоріть з людиною, яка постраждала від кібернасилля, висловіть свою підтримку

Напишіть кривднику, що ви не погоджуєтесь з його поведінкою

Зробіть разом з дитиною знімки екранів, які засвідчують факт електронної агресії

Допоможіть видалити допис або фото, які ображають когось

Повідомте про ситуацію адміністратору сервісу — це може зробити не лише жертва

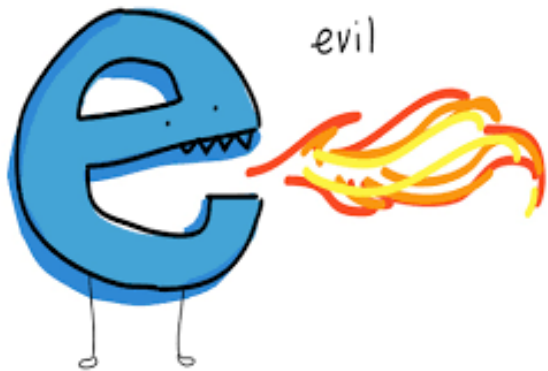
За додатковою допомогою звертайтеся за телефоном 116 111

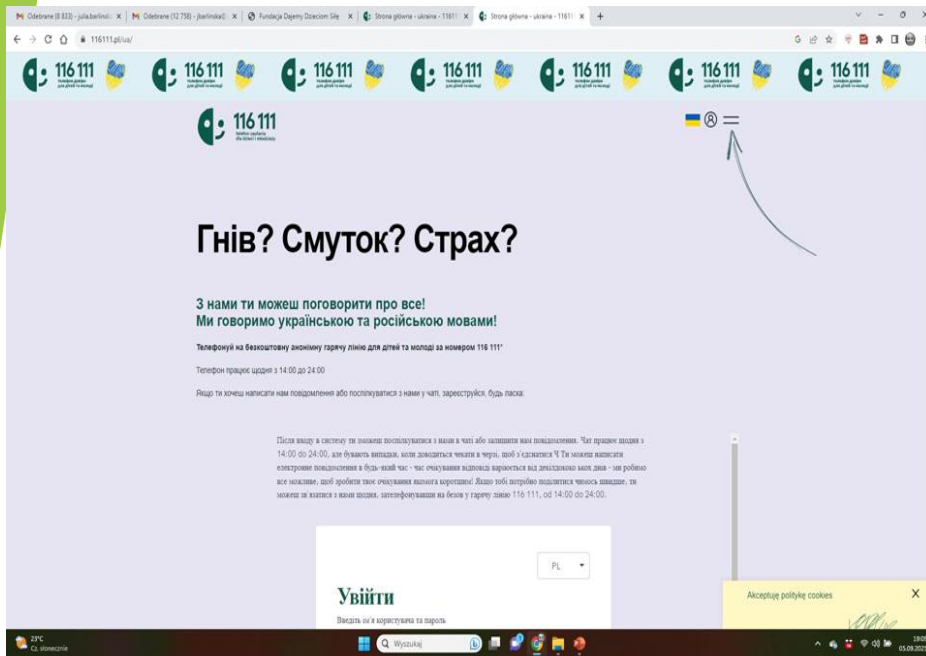
Каталог рис, притаманних другові

ЧАС ДЛЯ ВАШИХ ІДЕЙ ☺

5. Куди звертатися по допомогу, якщо ситуація виходить за рамки наших можливостей?

<https://116111.pl/ua/>

800 100 100

telefon dla rodziców i nauczycieli
w sprawie bezpieczeństwa dzieci

116 111

telefon zaufania
dla dzieci i młodzieży

Anonimowo
Bezpłatnie

HALO, HALO!

Zapraszamy na dyżury w języku ukraińskim
i rosyjskim w telefonie zaufania 116 111
od poniedziałku do piątku w godz. 14:00-18:00

116111.pl

Наша батьківська місія в онлайні — формування рефлексивності

«Щоб користувач Інтернету
(особливо молодий) не залишився
в цьому середовищі без
справжнього вихователя»
(Шмігельська, 2009).

«Переможе той, хто поєднає
знання новітніх технологій зі світом
традиційних цінностей»
(Санторський, 2005).

Дякую за увагу

Контакт

jbarlinska@psych.uw.edu.pl

